МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

14 вересня 2026 року

Біла Церква
2026

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Скиба В.В., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Крауютієне І., д-р філософії.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Царенко Т.М., канд. вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Мостипан О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.,** начальник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 14 вересня 2026 р. Білоцерківський НАУ. 108 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

досліджуваної рідини.

Тваринам 1 дослідної групи згодовували на початку ранішньої годівлі комбітрем емульсію в дозі 0,75мг/10кг маси тіла, у суміші з кормом. Контрольній групі овець лікувальні препарати не застосовували.

Комбітрем емульсія – комбінований антигельмінтик широкого спектру дії, ефективний проти преімагінальних і статевозрілих стадій фасціол. У 1 мл препарату міститься 50мг триклабендазол та 100мг альбендазолу. Триклабендазол взаємодіє з рецепторами тубулозолу і призводить до порушення дії тубуліну, пригнічує синтез протеїну у фасціолах та може руйнувати окислювальне фосфорилювання. Альбендазол належить до групи бензимідазолів. Гальмує білковий (тубулярний) синтез у паразита. Це порушує надходження і внутрішньоклітинне транспортування поживних речовин, обмін субстратів сполук (АТФ і глюкози), а через гальмування фумаратредуктази знижуються мітохондріальні реакції. Це спричинює загибель фасціол усіх форм розвитку протягом кількох годин після введення препарату.

Через 10 і 30 днів після обробки визначали ефективність антигельмінтика та враховували гематологічні показники, масу тіла та загальний стан тварин.

Було встановлено, що у 1 групі овець через 10 днів частково інвазованими залишилось 2 голови з інтенсивністю ураження 5,3 екземпляри яєць, а через 30 днів усі тварини повністю звільнились від фасціольозу. У контрольній групі тварини залишались ураженими на попередньому рівні.

Поряд із вивченням ефективності препаратів ми розглядали їх вплив на прирости маси тіла і гематологічні показники. Через 30 днів дослідження маса тіла овець 1-ї групи збільшилась на 6,6кг, тоді як у контрольній групі ці показники змінились незначно.

Це дало змогу зробити висновок, що вівці 1 групи, які лікувалися комбітрем емульсією краще засвоювали корм. У зв'язку з оздоровленням від фасціольозу, середньодобові прирости маси тіла у них були відповідно 220г на добу, що на 170г більше порівняно з тваринами контролю.

Отримані показники крові дослідних овець підтверджують позитивний лікувальний вплив комбітрем емульсії. Вже на 30-у добу після введення антигельмінтику рівень гемоглобіну та еритроцитів у крові овець 1 групи збільшилися порівняно з контрольними, а кількість лейкоцитів зменшилася. Це свідчить про оздоровлення овець від фасціольозу і підтверджує лікувальний ефект комбітрем емульсії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гудь А. Вплив фасціольозної інвазії на відтворювальну функцію та стан імунної системи корів при різній інтенсивності інвазії [Електронний ресурс] / А. Гудь, Ю. Довгій. Agrarian bulletin of the Black sea littoral. - 2024. Iss. 110. С. 87-93. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/agbubls-2024-110-17

2. Стибель В.В. Вплив бутаселмевіту та клозаверму А на антиоксидантний статус організму корів за експериментального фасціольозу / В.В. Стибель, Б.В. Гутий, Д.Ф. Гуфрій, Л.Г. Слівінська, Д.Ф. Фреюк, О.В. Куляба, Т.В. Мартишук, З.А. Гута, М.І. Леньо. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Ґжицького. Серія : Ветеринарні науки. 2021. Т. 23, № 104. С. 131-135. URL:http://nbuv. gov.ua/UJRN/nvlnuvmbvn,2021,23,104,23

3. Фреюк Д.В. Інтенсивність процесів пероксидного окиснення ліпідів у крові корів за експериментального фасціольозу / Д. В. Фреюк, В.В. Стибель. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Ґжицького. Серія: Ветеринарні науки. 2020. Т. 22, № 100. С. 151-155. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvlnuvmbvn-2020-22-100-27,22.

4. Авраменко Н.В. Комплексне лікування великої рогатої худоби за фасціольозу / Н.В. Авраменко, Н.В. Козій, Р.В. Шаганенко, В. С. Шаганенко //Науковий вісник ветеринарної медицини. 2019. Вип. 2. С. 46-52.

УДК 619:616.995.1-085:636.8

ГОНЧАРЕНКО В.П., канд. вет. наук, **АНТІПОВ А.А.,** канд. вет. наук, **ДЖМІЛЬ В.І.,** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТУ „СТРОНГХОЛД ПЛЮС" ЗА ОТОДЕКТОЗУ КОТІВ

Наведено результати дослідження терапевтичної ефективності препарату „Стронгхолд плюс" у поєднанні з гігієнічним лосьйоном „Аурікап" за отодектозу котів. Встановлено 100 % клінічне та етіотропне

одужання 7 хворих тварин.

Ключові слова: отодектоз котів, *Otodectes cynotis*, Стронгхолд плюс, Аурікап, кліщі, ектопаразити.

HONCHARENKO V.P., candidate of veterinary sciences, **ANTIPOV A.A.,** candidate of veterinary sciences, **DZHMIL V.I.,** candidate of veterinary sciences
Bila Tserkva National Agrarian University

EFFICACY OF „STRONGHOLD PLUS" AGAINST OTODECTOSIS IN CATS

The results of studying the therapeutic efficacy of the drug „Stronghold Plus" in combination with the hygienic lotion „Auricap" for otodectosis in cats are presented. A 100% clinical and etiotropic recovery of 7 sick animals was established.

Keywords: feline otodectosis, Otodectes cynotis, Stronghold Plus, Auricap, mites, ectoparasites.

Отодектоз (вушна короста) – одне з найпоширеніших паразитарних захворювань котів, збудником якого є саркоптоїдний кліщ *Otodectes cynotis* [1, с 464; 2, с. 70]. Захворювання супроводжується свербежем, запаленням зовнішнього слухового проходу, гіперемією та накопиченням специфічного темно-коричневого ексудату. За відсутності своєчасного лікування патологічний процес може ускладнюватися вторинною бактеріальною або маласезіозною мікрофлорою, що призводить до отиту середнього та внутрішнього вуха [3, с. 120; 4, с. 245]. Тому пошук та апробація сучасних, безпечних і зручних у застосуванні схем лікування залишається актуальним завданням ветеринарної медицини.

Мета дослідження – з'ясувати терапевтичну ефективність комплексного застосування гігієнічного засобу „Аурікап" та інсектоакарицидного препарату „Стронгхолд плюс" (*Stronghold Plus*) за отодектозу котів.

Матеріали та методи. Дослідження проводилися на базі ветеринарної клініки „Мокрий ніс". Для досліду було відібрано 7 кішок різних порід та вікових груп зі спонтанною інвазією *Otodectes cynotis*. Діагноз встановлювали комплексно: на основі збору анамнезу, характерних клінічних ознак та підтверджували мікроскопічним дослідженням зішкрібів із зовнішнього слухового проходу (виявлення живих рухливих кліщів на різних стадіях розвитку).

Лікувальні заходи включали комплексне та одночасне застосування препаратів. Для санації слухового проходу та розм'якшення кірочок ексудату використовували гігієнічний спрей-лосьйон „Аурікап" (рис. 1). 100 мл препарату містять діючі речовини: пропіленгліколь – 40 г, настоянка календули – 11,42 мл, масло базиліку – 0,028 г.

Фармакологічний ефект обумовлений дією активнодіючих складових препарату. Пропіленгліколь розчиняє вушну сірку і бруд, сприяє ефективному догляду за зовнішнім слуховим проходом. Фармакологічні властивості настоянки календули обумовлені наявністю в ній біологічно активних сполук: каротиноїдів, флавоноїдів і сапонінів, які стимулюють репаративні процеси, нормалізують структуру шкіри, підвищують її резистентність, зволоженість, еластичність, мають

Рис. 1. **Зовнішній вигляд упаковки „Аурікап".**

протизапальну дію. Ефірна олія базиліка пом'якшує і тонізує слизову оболонку вушного каналу, сприяє загальнотонізуючим ефектом і нормалізації кровопостачання.

Засіб вносили у слуховий прохід, злегка масували основу вушної раковини, після чого залишки ексудату обережно видаляли ватно-марлевим тампоном. Безпосередньо після очищення та висихання вушної раковини тваринам застосовували інсектоакарицидний препарат „Стронгхолд плюс" (рис. 2).

Рис. 2. **Зовнішній вигляд упаковки „Стронголд плюс”.**

Країна-виробник ***Stronghold Plus*** – США (діючі речовини: селамектин та сароланер). Це засіб від паразитів широкого спектра дії для кішок, випущений у формі крапель на холку (spot-on). Препарат може призначатися з 8-ми тижневого віку тварини, і його дія триває протягом 4-5 тижнів. Препарат можна застосовувати тваринам з масою тіла не менше 1,25 кг. Застосовують його шляхом нанесення крапель на шкіру (spot-on) в ділянці холки у дозах, рекомендованих виробником залежно від маси тіла тварини.

Контроль ефективності лікування проводили на 14-ту та 30-ту добу після обробки шляхом клінічного огляду та повторної мікроскопії вмісту вушних раковин.

Результати досліджень. До початку лікування у всіх 7 кішок спостерігали виражений свербіж (тварини постійно чесали вуха лапами, терлися об предмети, трясли головою), наявність рясного сухого або пастоподібного темно-коричневого ексудату. У мазках-зішкрібах фіксували високу інтенсивність інвазії *Otodectes cynotis*. Застосування лосьйону «Аурікап» дозволило ефективно, швидко та без додаткового травмування запаленої шкіри очистити зовнішній слуховий прохід, що створило оптимальні умови для трансдермальної дії основної терапії.

Динаміку зникнення клінічних ознак та результати лабораторних досліджень наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – **Динаміку зникнення клінічних ознак та результати лабораторних досліджень**

Клінічні та лабораторні показники	До початку лікування	На 14-ту добу	На 30-ту добу
Наявність свербежу	7	0	0
Гіперемія вушної раковини	7	0	0
Наявність ексудату	7	1*	0
Виявлення живих кліщів O. cynotis	7	0	0
Ефективність лікування, %	–	100	100

Примітка: * – у однієї тварини відмічалася незначна кількість сухих виділень без наявності збудника, що потребувало додаткової гігієнічної очистки лосьйоном.

Під час проміжного клінічного огляду на 14-ту добу після застосування крапель «Стронгхолд плюс» у всіх тварин відмічали значне покращення загального стану. Свербіж та гіперемія вушної раковини зникли у 100 % пацієнтів. За результатами мікроскопічних досліджень живих кліщів не виявлено.

На 30-ту добу після обробки у всіх досліджуваних котів (7 голів) слухові проходи були абсолютно чистими, без жодних ознак запалення. Лабораторні дослідження підтвердили повну відсутність збудника, що свідчить про 100 % акарицидну ефективність застосованої схеми. Побічних реакцій, алергічних проявів чи ускладнень на застосовані препарати впродовж усього періоду спостереження у тварин не зареєстровано.

Висновки. Комплексна схема лікування отодектозу котів, що включає санацію слухового проходу гігієнічним засобом «Аурікап» та нанесення на холку крапель «Стронгхолд плюс», є високорезультативною. Вона забезпечує 100 % клінічне та етиотропне одужання тварин вже після одноразового застосування акарициду, є зручною у використанні, добре переноситься котами та мінімізує стресовий фактор під час терапії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Галат В.Ф. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус. Київ : Урожай, 2003. 464 с.

2. Ектопаразитози домашніх і продуктивних тварин та засоби захисту / Л.П. Артеменко, В.П. Гончаренко, Н.В. Букалова та ін. Науковий вісник ветеринарної медицини. 2020. Т. 2. С. 65–76.

3. Порівняльна ефективність застосування NEXGARD COMBO у котів / Р.В. Шаганенко, Н.В. Козій, Н.В.

Авраменко та ін. Збірник матеріалів конференцій з ветеринарної медицини, Науково-методичний центр ВФПО. Київ, 2023. С. 120–122.

4. Kruchynenko O.V. Ectoparasites of dogs and cats (spreading and treatment). Bulletin of Poltava State Agrarian Academy. 2020. No. 3. P. 241–250. DOI:10.31210/visnyk2020.03.28

UDC: 636.7.09:616.995.132

SOLOVIOVA L.M.[1], candidate of veterinary sciences, **LIGOMINA I.P.**[2], candidate of veterinary sciences

[1]*Bila Tserkva National Agrarian University,* [2]*Polissia National University*

CLINICAL AND STATISTICAL ANALYSIS OF THE COURSE AND TREATMENT EFFICACY OF CANINE DIROFILARIASIS

Canine dirofilariasis is prevalent in regions of Ukraine, leading to human cases of this zoonosis. A treatment regimen combining NexGard Spectra and ivermectin, alongside pathogenetic therapy, proved effective, resulting in the dogs' recovery.

Keywords: canine dirofilariasis, microfilaria count, diagnostic methods, blood analysis, treatment efficacy.

СОЛОВЙОВА Л.М.[1], канд. вет. наук, **ЛІГОМІНА І.П.**[2], канд. вет. наук

[1]*Білоцерківський національний аграрний університет,* [2]*Поліський національний університет*

КЛІНІКО-СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕБІГУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІКУВАННЯ ЗА ДИРОФІЛЯРІОЗУ СОБАК

Дирофіляріоз собак поширений в різних областях України, що сприяє захворюванню людей даним зоонозом. Схема лікування з використанням Nexgard Spectra та Івермектину з патогенетичною терапією виявилася ефективною, оскільки призвела до одужання собак.

Ключові слова: дирофіляріоз собак, кількість мікрофілярій, методи діагностики, дослідження крові, ефективність лікування.

Since the 1990s, there has been a trend towards an increase in the number of cases of heartworm disease in dogs and humans in Ukraine. Certain factors contribute to the spread of this disease, namely: an increase in the number of dogs in human dwellings, as well as stray animals; migration of people with animals; adaptation of heartworms to intermediate hosts of various species [1, p. 127; 2, p. 11; 3, p. 63].

Today, in Ukraine, methods for diagnosing heartworm disease in animals are based on the detection of microfilariae in peripheral blood. However, larvae may be absent in sick dogs (due to seasonal and daily fluctuations in the number of microfilariae in the blood, there are same-sex invasions, and an active immune response is possible the body's response to larvae, as well as the use of microfilaricidal drugs, etc.). Therefore, it is essential to develop methods for combating dirofilariasis to protect the health of both animals and humans. The relevance of the chosen topic is further underscored by the annual increase in the number of cases and the widespread prevalence of this zoonotic helminth infection [1, p. 127; 2, p. 12; 4, p. 988; 5, p. 615].

The aim of the study was to analyze the epizootic situation, diagnostic methods, and control measures regarding canine dirofilariasis, based on data from the "Bilyi Pes" veterinary clinic in Drohobych, Lviv region.

The study material consisted of 10 dogs diagnosed with dirofilariasis and blood samples collected from them. Clinically healthy dogs served as the control group.

Research methods included: epizootiological (determining the prevalence of dirofilariasis relative to other parasitic diseases); clinical; hematological (morphological and biochemical blood parameters); and parasitological (blood analysis for microfilariae). The "crushed drop" method was used to detect microfilariae in canine blood. Rapid diagnostic tests (Heartworm Ag VET EXPERT, Poland) were also employed.

The treatment regimen for infected dogs in the study group included the following drugs: Nexgard Spectra (active ingredients: milbemycin oxime and afoxolaner) administered orally, one